

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA

IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN
ZINĀTNES KOMISIJA

Izglītības likuma grozījumi izglītības kvalitātes jautājumos

Arvils Ašeradens

Tiešsaistes konference
Izglītības kvalitātes monitorings vispārējā izglītībā 2020 -2023
2020.gada 3.decembris

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

ANO 17 ilgtspējīgas attīstības mērķi

4 KVALITĀTĪVA IZGLĪTĪBA

Divi no septiņiem Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2030 mērķiem ir saistīti ar pieejamu un kvalitatīvu izglītību

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija
līdz 2030. gadam

ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI CILVĒKKAPITĀLĀ

17

Cilvēkkapitāla bāzes vērtība un produktivitāte

Nodarbinātības programmas darbaspēka līdzdalības palielināšanai
Cilvēkkapitāla attīstība un produktivitātes kāpinājums
Veselības un sociālo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība
Depopulācijas risku mazināšana
Novecošanās un māsaimniecību struktūras izmaiņu ietveršana sabiedrisko un sociālo pakalpojumu politikā

2

Iespēju vienlīdzība un vidusslāņa veidošanās

Kvalitatīvas izglītības un bērnu aprūpes pieejamība
Resursu pieejamība
Darba tirgus pieejamība un diskriminācijas mazināšana
Īslaicīgās nabadzības amortizācija un nabadzības riska grupas

PARADIGMAS MAIŅA IZGLĪTĪBĀ

29

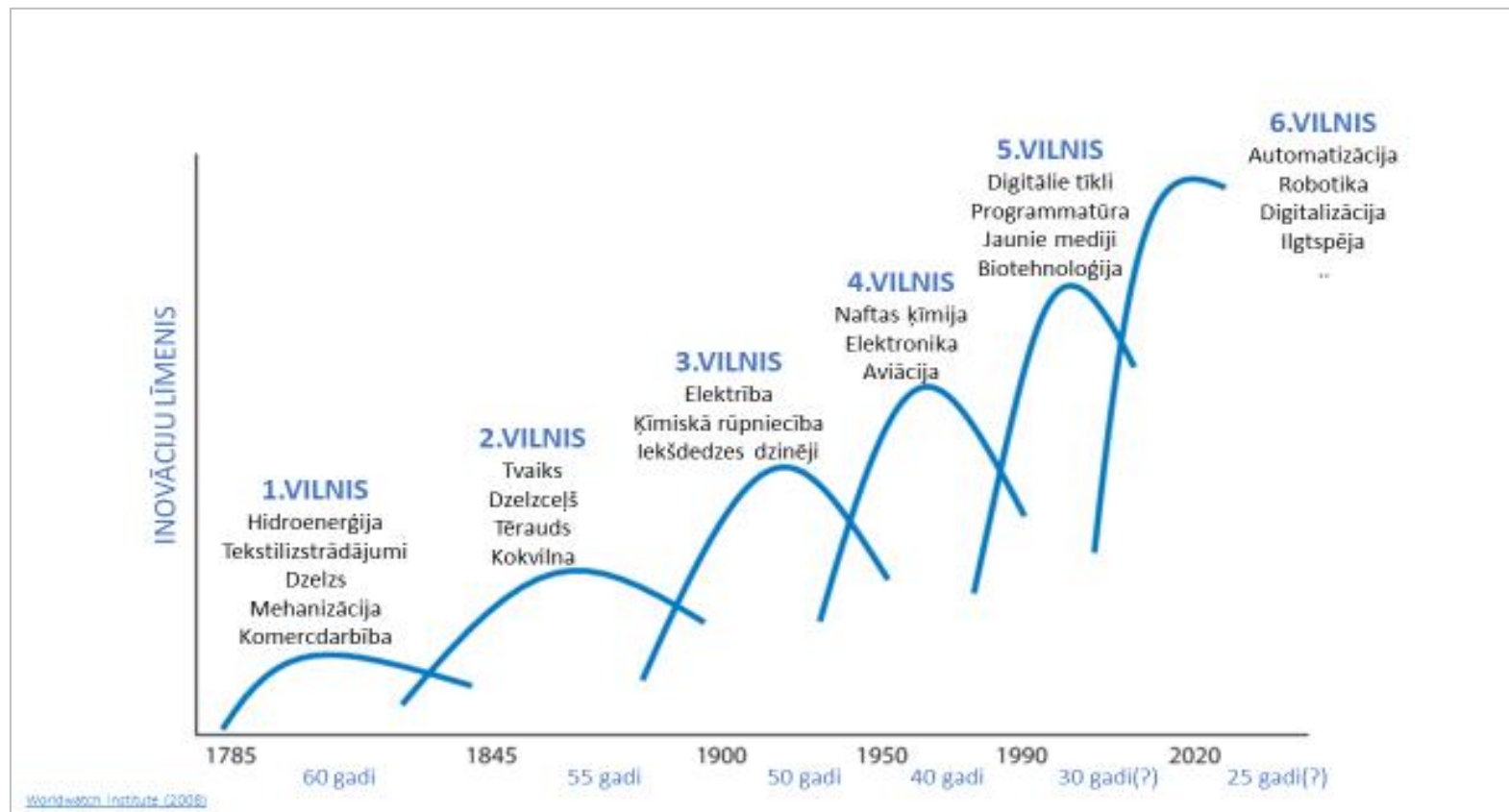

Kvalitatīva un pieejama izglītība mūža garumā

Izglītības pieejamība un pārmaiņas izglītības procesa organizācijā
Skola kā sociālā tīklojuma centrs
Kontekstuāla izglītība un skolotāja profesijas maiņa
E-skola un informācijas tehnoloģiju izmantošana
Izglītošanās mūža garumā – no pirmsskolas līdz pieaugušo tālākizglītībai

3

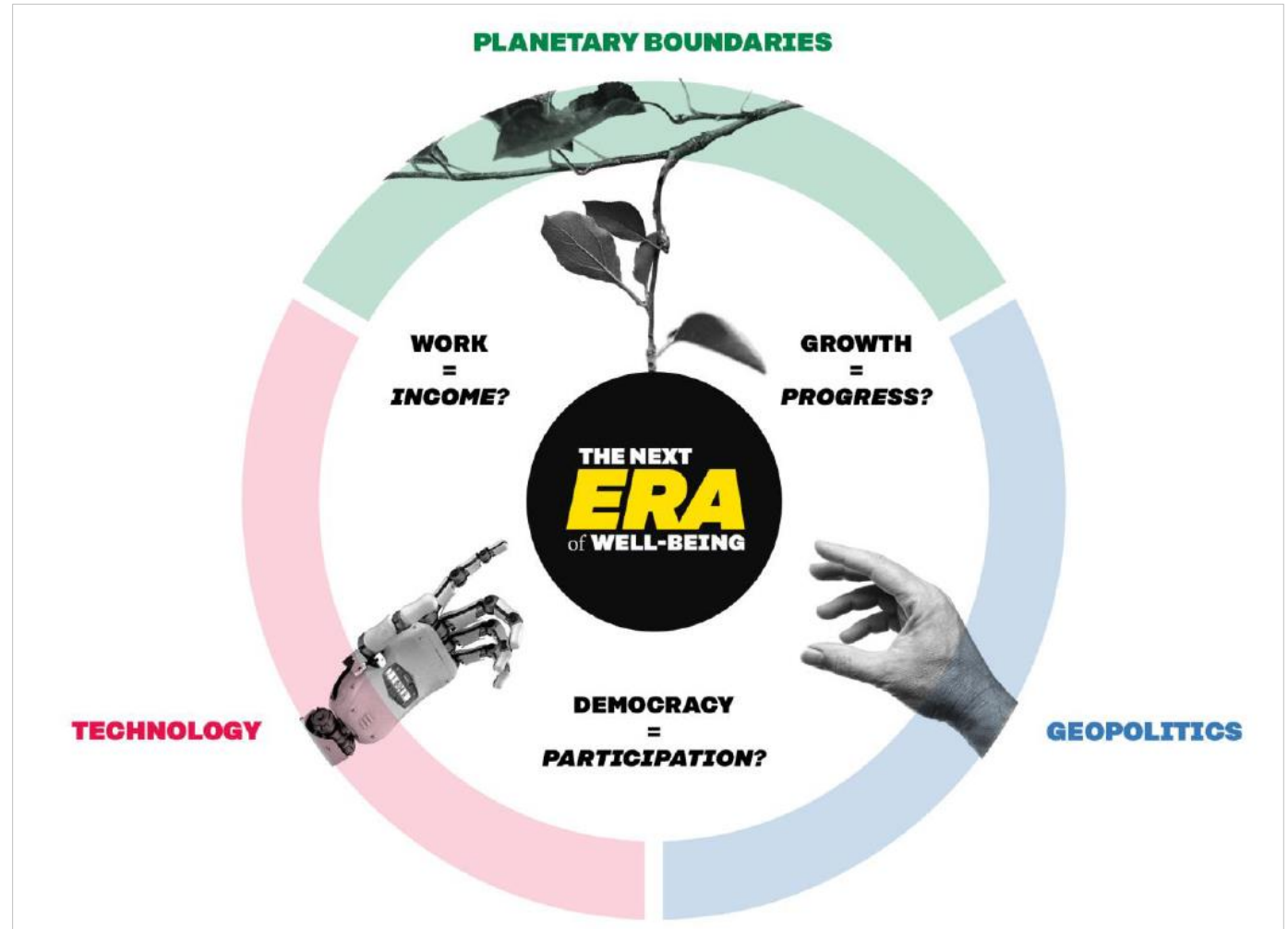
Globālo pārmaiņu mērogs un ātrums, liek uzdot jautājumu: kāds tad ir modernas izglītības sistēmas mērķis vai jēga?

Ilgtspējīga labklājība (gan indivīda, gan sabiedrības)

Izglītības sistēmas mērķis: nodrošināt kvalitatīvu izglītību visiem Latvijā, lai veicinātu indivīda potenciālo attīstību, sākot no bērnības un turpinot ar mūžizglītību, lai viņš visas savas dzīves laikā būtu spējīgs un viņam būtu nodrošināta iespēja pielāgoties pastāvīgām pārmaiņām sabiedrībā, darba tirgū un nepieciešamo kompetenču kontekstā.

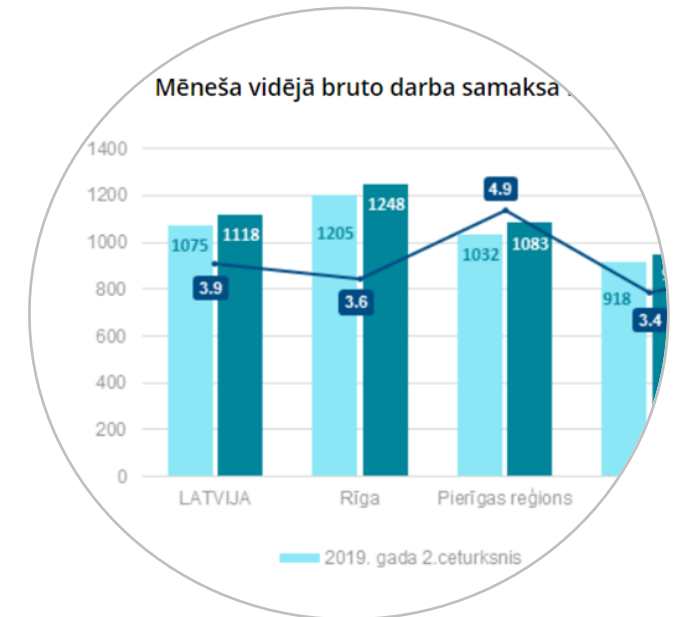
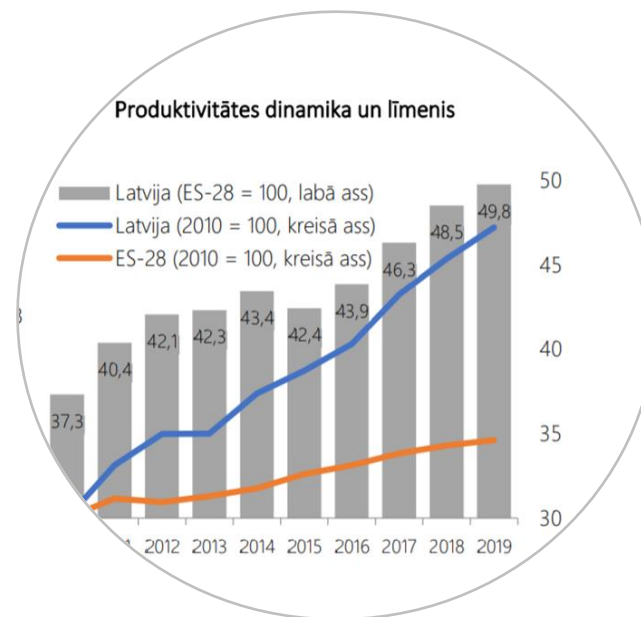
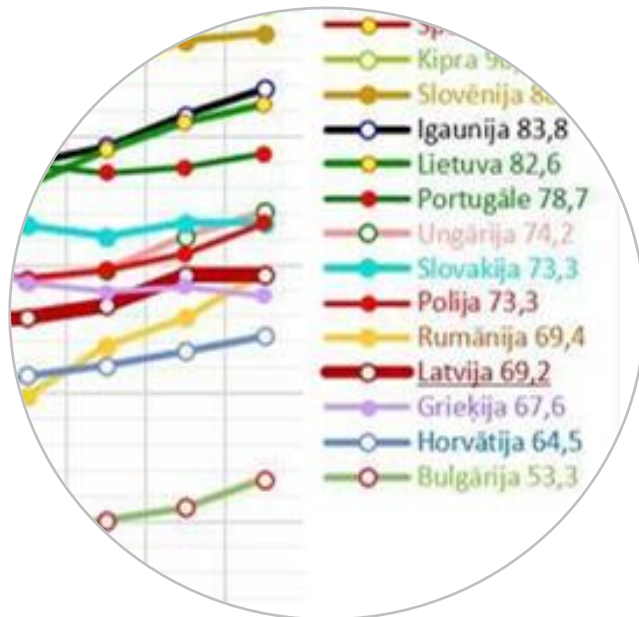
Kā pārvarēt nabadzību?

Izglītība un makroekonomika

Atšķirībā no LT un EE, kopš 1996.gada LV atrodas Eiropas valstu iedzinēju trijniekā: BG, RO, LV. 2019.gadā RO pameta šo grupu.

Lai arī strauji pieaug, bet LV produktivitātes līmenis ir joprojām 49,8 % no EU-28 vidējā līmeņa.

2020.gadā vidējā alga LV sasniedz **1120 euro** līmeni. Tā joprojām ir zemāka nekā minimālā alga GB – **1614**; DE – **1498**.

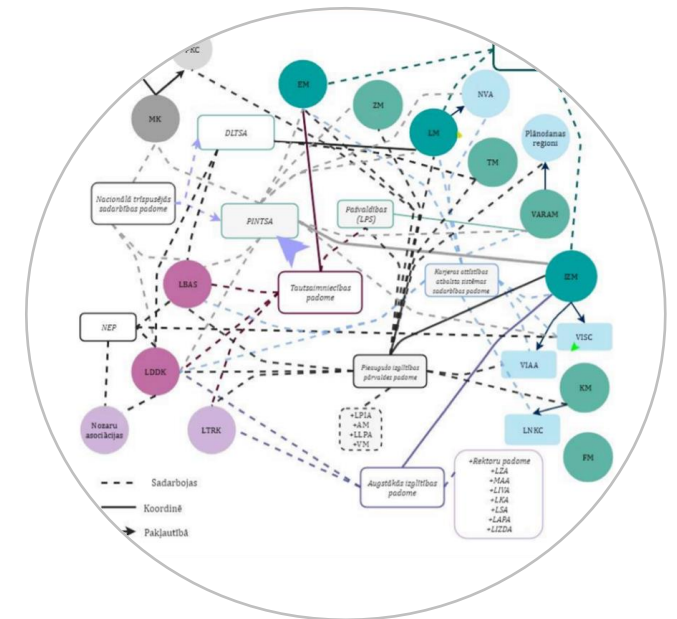
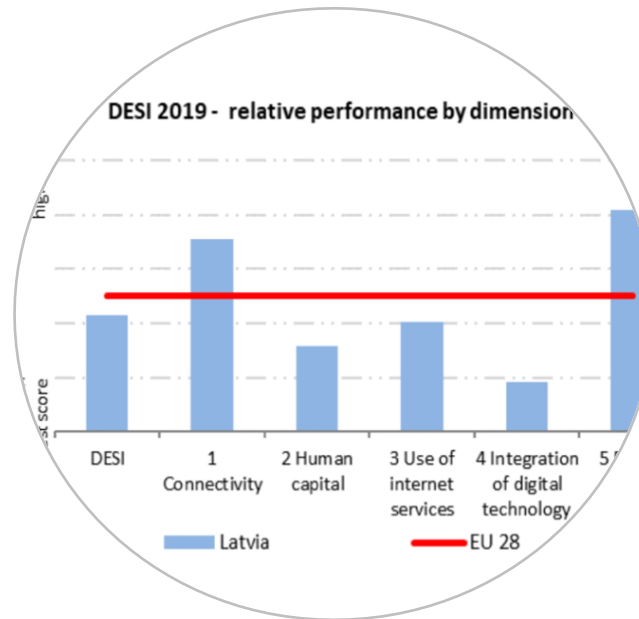
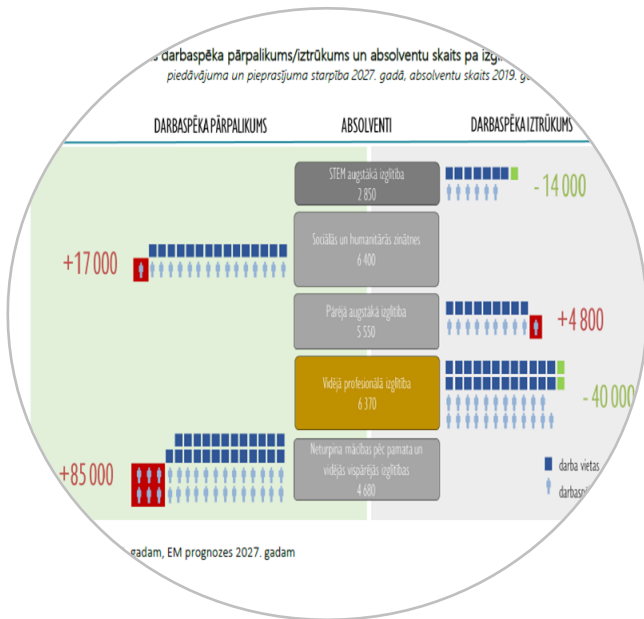

Kā pārvarēt nabadzību? Izglītība un mikroekonomika

Izglītības sistēmās sagatavotajā darbaspēkā veidojas iespaidīgas disproporcijas. Nākotnes nozarēs trūkst speciālistu.

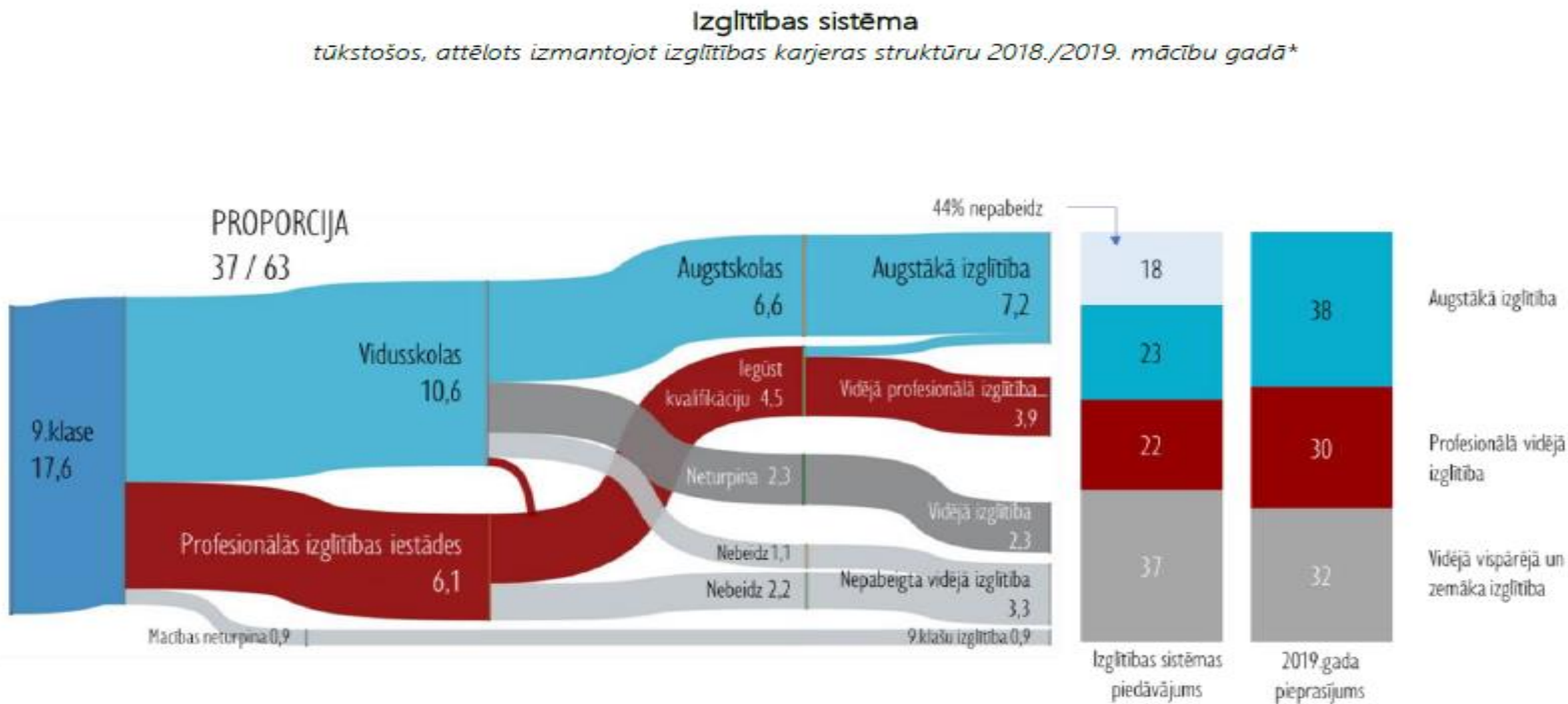
Iedzīvotāju digitālās prasmes strauji atpaliek no ES ekonomiskās telpas vidējiem rādītājiem. Veidojas divi ātrumu tautsaimniecība.

Strauji aug pieprasījums pēc mūžizglītības. LV 7% strādājošo mācās SE, FI, DN < 30%.

Iekļaujoša izglītības sistēma?

5 % skolēnu neturpina izglītību pēc 9. klases,
20% skolēnu nepabeidz vidējās izglītības programmas,
22% absolventu neturpina mācības pēc vidusskolas beigšanas,
44% studentu nepabeidz augstākās izglītības programmu.

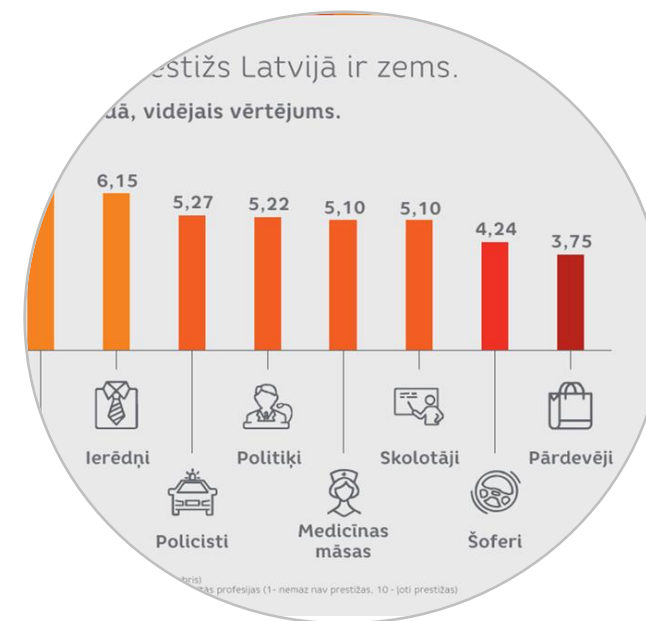
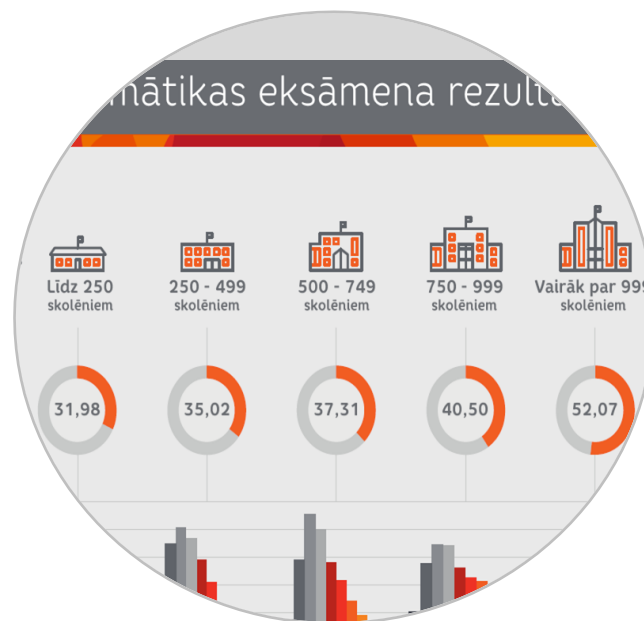
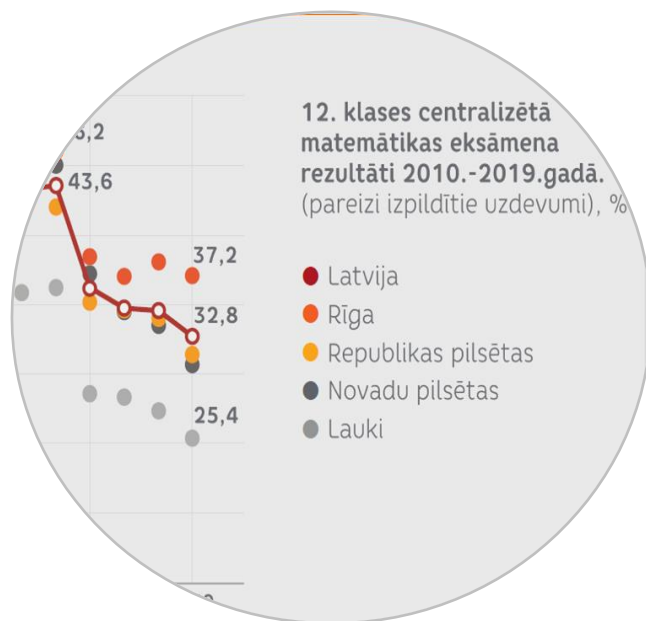
Kvalitatīva izglītības sistēma?

Var paveikties – var arī nepaveikties

Reģionālais aspekts.
Jo tālāk no Rīgas, jo
sliktāki rezultāti.

Neefektīvs skolu tīkla
modelis.
Jo mazāka skola, jo
sliktāki rezultāti.

Krīzes modelis nozares
nodrošināšanai ar
skolotājiem.
Var paveikties satikt
labu skolotāju.

Izglītības likuma grozījumi

izglītības kvalitātes sistēmas elementi

3.pants
Ikvienam Latvijas
iedzīvotājam ir **tiesības** uz
iekļaujošu un kvalitatīvu
izglītību

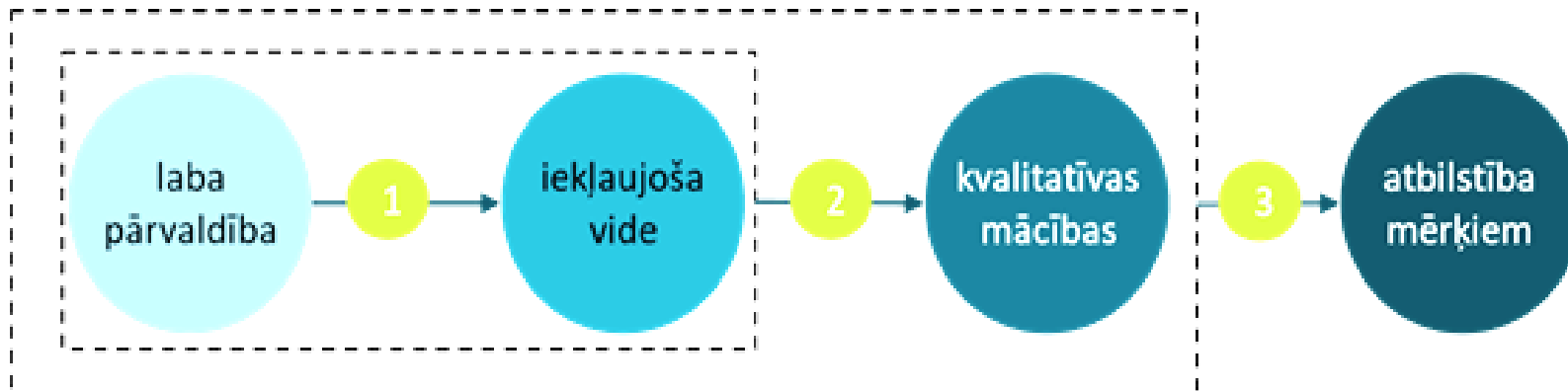
1.pants
Definīcijas:

- Izglītības kvalitāte
- Valsts sistēma izglītības kvalitātes nodrošināšanā

14,15,17,29,30,31.pants
Kompetence un darbības:

- Ministru kabinets
- Izglītības ministrija
- Dzinātājs/ Pašvaldība
- Izglītības iestāde

Pamatkategoriju savstarpējā saistība:
izglītības process, saturs, vide, pārvaldība

Valsts sistēma izglītības kvalitātes nodrošināšanā

Kompetenču sadalījums

Ministru kabinets

- Apstiprina mērķus;
- Nepieciešamās darbības un prasības;
- Izvērtējums (Ikgadējais ziņojums).

Izglītības un zinātnes ministrija

- Izvirza mērķus;
- Veido politiku;
- Attīsta monitoringu;
- Attīsta vērtēšanas rīkus;
- Sagatavo ikgadējo ziņojumu.

Dibinātājs/ Pašvaldība

- Veido stratēģiju;
- Sniedz atbalstu;
- Analizē datus;
- Nodrošina pieejamību un kvalitāti;
- Metodiskais darbs.

Izglītības iestāde

- Izglītības kvalitātes vadības sistēmas attīstība;
- Ikgadējais pašvērtējums;
- Datu kontekstuālā analīze.

Valsts sistēma izglītības kvalitātes nodrošināšanā

Kompetenču sadalījums: sistēmas sargi

Izglītības kvalitātes valsts dienests

- Institūciju un programmu akreditācija;
- Izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšana;
- Izglītības kvalitātes nodrošināšanas vadlīnijas;
- Ikgadējs izvērtējums.

Akadēmiskais informācijas centrs

- Studiju virzienu akreditācija un licencēšana;
- Akreditācijas licencēšanas metodikas;
- Ikgadējs izvērtējums;
- Dalības izglītības kvalitātes monitoringā.

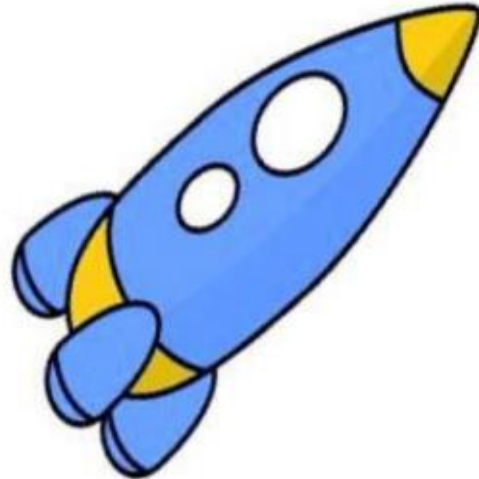
Valsts sistēma izglītības kvalitātes nodrošināšanai

Izaicinājumi

Vienkārši
Sekot receptei

Komplicēti
Nosūtīt raketi uz mēnesi

Kompleksi
Izaudzināt bērnu

Panākt *consensus* kā mērīt izglītības kvalitāti!

PALDIES!

arvils.aseradens@saeima.lv